

Изнасилването на **Радеци** от българските възстаници е едно от най-ефективните събития във всеобщата история на всевъзможните възстания; а описанието на ефективния подвиг от Зах. Стоянов е едно от най-художествените описания във цялата българска книжнина. Тези страници от биографическия опит имат най-голямо бъдеще пред грядущите поколения на свободна България . . . Те нравствено ще сгръят бъдещите български поети живописци, поети стихотворци, поети-музиканти и поети драматурзи

Въобще, III-и откъс от глава III-та на биографическия опит е най-интересен по съдържание, и първо по художественост между другите дялове.

Глава IV. **Козлодуйски бръгъ.**

I-и откъс от тази глава е продължение на III-и откъс от III-а глава. Въ този откъс автора расправя: 1) какво е послъдало след изнасилването на Радеци от българските възстаници; 2) за движението на парахода под командата на възстаниците от островчето Капаница до Козлодуйския бръгъ и 3) излизането на възстаниците от парахода на „новата станция“. Като гледате как „Радеци“ се изпълнил съ възстаническо тържество, като слушате заповедите на офицера **Войновски** и войводата **Ботевъ**, като виждате как парахода се приближава до Козлодуйския бръгъ, как скачат от парахода на бръга възстаниците, и като се велушате въ дунавските вълни, вамъ ви се чини, че сте въ театър, че слушате марша на *Фауста*, под такта на който машината ритмува движението на параходните колелета — виждате как **Войновски** заповѣдва на солдатите си възстаници да се наредат въ редове и под такта на *Фаустъ*-маршъ да се нахвърлят върху „свещения бръгъ“

II-и откъс. Страниците 374—386 на този откъс съдържат документите, въ които се описва от чужденци извършения подвиг (изнасилването на Радеци) от българските възстаници, също съ вмѣстени и забѣлжителни и добавъчните обяснения на автора. Документите, които съ излъзли из ръцете на хора, които бѣха тероризирани и изнасилени от българските възстаници, прѣдават особена тежест както на самото събитие така и на самия литературен грудъ. Автора е направил голѣма услуга съ откриването и публикуването на тези документи. „Протоколите“ и „личното възпоминание на капитанина“ съ документи, които сгрѣват душата на читателя, а затѣкват устата на злитъ язици, които качествуват българските възстаници съ неприличните и улични епитети; *агабонти, нехранимайковци*. Особено интересно е сѣтото дознание от първия машинистъ *Хасдасъ* и българската команда: „полека“ „свѣѣмъ полека“; тя пълни българското сърце съ оуй смѣсено чувство на радостта и тържеството, което може да бѣде икавано само съ музикаленъ, а никакъ не съ никакъвъ другъ инструментъ.

От 390 до 410 страница автора расказва за движението на възстаниците от Дунавския бръгъ към Врачанския балканъ.